

Forbud efter restaurationslovens § 31, stk. 2

Ombudsmanden udtalte over for politimesteren i Gladsaxe og justitsministeriet, at han måtte finde det beklageligt, at en gæst, der efter begæring af en restauratør fik forbud mod at komme på hans bodega, ikke, forinden politimesteren traf beslutning om meddelelsen af forbudet, blev gjort bekendt med begæringen og med de oplysninger, som restauratøren havde anført til støtte for begæringen, med henblik på at gæsten fik lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

FOB nr. 86.82

(J. nr. 1985-1034-619).

Advokat A klagede for B over, at justitsministeriet havde tiltrådt et forbud, som politimesteren i Gladsaxe i medfør af restaurationslovens § 31, stk. 2, den 18. februar 1985 havde meddelt B mod at opholde sig som gæst i X Bodega.

Det fremgik af sagen, at B ved anklageskrift af 31. august 1984 blev tiltalt for overfald af særlig farlig karakter med skade på legeme eller helbred til følge efter straffelovens § 244, stk. 4, jfr. stk. 2 og 3, begået den 23. april 1984 i X Bodega.

Ved anklageskrift af 8. februar 1985 blev B tiltalt for overtrædelse af politivedtægten ved den 24. november 1984 på fortovet ud for X Bodega i spirituspåvirket tilstand at have indladt sig i slagsmål og nægtet at efterkomme politiets påbud om at forlade stedet.

Restauratøren for X Bodega anmodede herefter politiet i Gladsaxe om, at der i henhold til restaurationsloven blev meddelt B forbud mod at indfinde sig i bodegaen, da han var uønsket som gæst.

I overensstemmelse hermed meddelte politimesteren i Gladsaxe i skrivelse af 18. februar 1985 i medfør af restaurationslovens § 31, stk. 2, B forbud mod at opholde sig som gæst i X Bodega, idet han tidligere havde gjort sig skyldig i strafbare handlinger i forbindelse med restaurationsbesøg.

Ved Gladsaxe kriminalrets dom den 28. februar 1985 blev B på baggrund af den rejste tiltale ved anklageskriftet af 31. august 1984 alene fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, dog således, at den forskyldte straf bortfaldt i medfør af § 248, stk. 2.

A påklagede som advokat for B politimesterens forbud af 18. februar 1985 til justitsministeriet, idet han gjorde gældende, at et forbud efter restaurationslovens § 31, stk. 2, forudsatte, at den pågældende skulle have gjort sig skyldig i strafbare handlinger, og at den blotte tiltalerejsning ikke var tilstrækkelig til at udfærdige et forbud. Han gjorde endvidere gældende, at det ville forekomme helt urimeligt, om episoden den 23. april 1984 skulle kunne danne grundlag for et efterfølgende forbud under hensyn til, at B alene blev fundet skyldig i

overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, og således, at straffen bortfaldt i medfør af straffelovens § 248, stk. 2.

Efter at have indhentet udtalelser fra politimesteren i Gladsaxe og industriministeriet meddelte justitsministeriet, at det efter industriministeriets opfattelse ikke var en forudsætning for meddelelse af forbud efter restaurationslovens § 31, stk. 2, at der forelå dom for strafbart forhold. Justitsministeriet fandt herefter ikke grundlag for at ændre politimesterens afgørelse.

Ved Gladsaxe kriminalrets dom af 20. maj 1986 blev B i den sag, hvori der ved anklageskrift af 8. februar 1985 var blevet rejst tiltale for overtrædelse af politivedtægten, straffet med en bøde på 500 kr.

I klagen til ombudsmanden gjorde A gældende, at

»... formuleringen af restaurationslovens § 31, stk. 2, »gjort sig skyldig i strafbare handlinger« - i mangel af modstående fortolkningsbidrag i lovens forarbejder - klart må forstås således, at de strafbare handlinger skal være fastslået ved en dom. Og da der ikke forud for forbudets meddelelse var overgået min klient nogen relevant straffedom, er det min opfattelse, at politimesterens forbud har savnet lovhjemmel.

Som subsidiært anbringende gøres det gældende, at den episode, der er omfattet af Gladsaxe kriminalrets dom af 28. februar d.å., var af så speciel karakter, at det forekommer åbenbart urimeligt, at den skulle kunne danne grundlag for forbudet. Jeg har ikke kendskab til den af justitsministeriet omtalte sag vedrørende overtrædelse af politivedtægten, men de påberåbte straffebestemmelser indicerer, at der højst kan være tale om ganske bagatelagtige forhold.«

I anledning af klagen anførte politimesteren i Gladsaxe i skrivelse af 11. september 1985 følgende:

» ...

Restauratøren begrundede ved en senere afhøring sin begæring med, at (B) optrådte provokerende over for andre gæster og personale i restaurationen, og at de fleste tilfælde af uorden i restaurationslokalet skyldtes (B).

Det blev konstateret, at (B) den 24. august og 24. november 1984 var sigtet for strafbare forhold i og ved omhandlede restaurant.

Restaurationslovens § 18, stk. 1, og bekendtgørelsen om blandt andet ordensforskrifter i restaurationslokaler § 7, stk. 2, pålægger restauratøren pligter vedrørende virksomhedens drift, og det skønnedes på den baggrund rimeligt at meddele (B) omhandlede forbud.

Det skal sluttelig bemærkes, at såfremt alene en endelig dom skulle kunne danne baggrund for meddelelse af forbud i medfør af § 31, stk. 2, ville der ofte hengå ca. 1 ½ år, inden en restauratørs anmodning kunne efterkommes.«

Justitsministeriet henholdt sig til sin afgørelse.

Advokat A anmodede om aktindsigt i sagen på baggrund af politimesterens udtalelse af 11. september 1985. Med skrivelse af 22. oktober 1985 fra justitsministeriet modtog A kopi af de ønskede akter. Justitsministeriet oplyste

i den forbindelse, at der ikke sås at være rejst sigtelse mod B for forhold begået den 24. august 1984, som anført i politimesterens udtalelse.

A anførte herefter over for ombudsmanden bl.a., at det udstedte forbud var besluttet på et til dels urigtigt grundlag, idet det af politimesterens udtalelse af 11. september 1985 fremgik, at grundlaget bl.a. var en sigtelse for et strafbart forhold begået den 24. august 1985, en sigtelse der ifølge justitsministeriet ikke sås at være rejst mod B. Endvidere fastholdt A sine synspunkter med hensyn til fortolkningen af restaurationslovens § 31, stk. 2, og anførte i øvrigt, at de forhold, B var henholdsvis sigtet og efter forbudets udstedelse dømt for, ikke var af en sådan karakter, at han burde omfattes af forbud mod at indfinde sig på X Bodega.

Efter en foreløbig gennemgang af sagen anførte ombudsmanden over for justitsministeriet følgende:

»Det fremgår af sagens akter, at politimesteren i Gladsaxes forbud af 18. februar 1985 blev meddelt (B) på grundlag af restauratør ... s begæring i skrivelse af 22. januar 1985 og dennes telefonsamtale med politiet den 1. februar 1985 samt rapporterne i straffesagerne vedrørende henholdsvis vold mod sagesløs og overtrædelse af politivedtægten.

Om restauratørens telefonsamtale med politiet er der i rapporttilføjelse af 1. februar 1985 bl.a. anført følgende: »... indklagede ... var årsag til gentagne tilfælde af uorden i restaurationen. Der var ikke foretaget politianmeldelser i langt de fleste af disse forhold, men forurettede anså det snart som en umulighed fortsat at drive restaurationen forsvarligt, hvorfor han anmodede politiet om at meddele indklagede et forbud ...«

Det fremgår ikke af sagens akter, om (B) forinden forbudet blev gjort bekendt med begæringen og de oplysninger, der blev lagt til grund ved afgørelsen - herunder det, som restauratøren havde anført til støtte for sin begæring - med henblik på, at (B) fik lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

På denne baggrund skal jeg anmode om oplysning om, hvorvidt der blev givet (B) lejlighed til at fremkomme med en sådan udtalelse. I benægtende fald anmoder jeg justitsministeriet om en udtalelse om spørgsmålet om, hvorvidt forbudet kunne meddeles uden en sådan partshøring.«

I skrivelse af 28. januar 1986 til justitsministeriet udtalte politimesteren i Gladsaxe følgende:

» ...

I almindelighed findes det ikke herfra betænkeligt at fæste lid til en klager, der anmoder om et forbud efter restaurationsloven. Dels vil andragerens motiv - i modsætning til personkredsens, der anmoder om meddelelse af en advarsel efter straffelovens § 265 - vel sjældent være chikane af indklagede, og dels vil andragerens oplysninger kunne bekræftes og/eller suppleres af foreliggende politirapporter.

I sagen, der førte til meddelelse af et forbud til (B), blev denne af ovennævnte grunde ej heller afhørt.

Det er bemærket, at advokat (A) i sin vurdering af forbudets berettigelse lægger stor vægt på, at (B) ved Gladsaxe rets dom af 28. februar 1985 blev frifundet for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2-4.

Der er imidlertid herfra ved sagens indstilling lagt lige så stor vægt på (B's) optræden forud for den udøvede vold, der ifølge samtlige vidneudsagn var særdeles udæskende, som på selve voldshandlingen.

Det skal sluttelig nævnes, at bevillingshaveren til »(X Bodega)« flere gange af politiet havde fået påtalt ordensforholdene i og omkring beværtningen, da han anmodede om, at overnævnte forbud måtte blive meddelt (B).«

Justitsministeriet anførte i en udtalelse af 18. marts 1986 bl.a.:

» ...

at det efter sædvanlige forvaltningsretlige principper i almindelighed bør søges sikret, at den, der i givet fald skal meddeles et forbud efter restaurationslovens § 31, stk. 2, har haft lejlighed til at udtale sig om de oplysninger og forhold, der kan begrunde et sådant forbud. I det foreliggende tilfælde var den pågældende afhørt til rapport i forbindelse med begge de straffesager, der lå til grund for forbudets meddelelse, og i hvilke der var rejst tiltale henholdsvis den 31. august 1984 og 8. februar 1985. På denne baggrund og henset til sagens beskaffenhed i øvrigt har justitsministeriet ikke i dette konkrete tilfælde fundet tilstrækkelig anledning til at tilsidesætte politimesterens vurdering, hvorefter det på det således foreliggende grundlag fandtes ubetænkeligt at meddele den pågældende et forbud uden at afvente en fornyet afhøring af denne i tilknytning til restauratørens begæring.

...

Det tilføjes, at politimesteren ved notits af 4. februar 1986 har oplyst, at det beror på en fejl, at det i hans skrivelse af 11. september 1985 var anført, at (B) var sigtet for strafbart forhold den 24. august 1984, idet der retteligt skulle have været anført den 23. april 1984.«

I en skrivelse til advokat A udtalte ombudsmanden følgende:

»Lov nr. 121 af 25. marts 1970 om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (med senere ændringer) § 31, stk. 2, har følgende indhold:

»Stk. 2. Politiet kan forbyde personer, der søger fortjeneste ved utugt, eller som tidligere i forbindelse med restaurationsbesøg har gjort sig skyldig i strafbare handlinger, at opholde sig som gæster i bestemte virksomheder. Politiet kan tillige forbyde de pågældende restauratører at modtage disse personer som gæster.«

Bestemmelsen er til dels udtryk for en videreførelse af § 36 i den tidligere beværterlov, men ved restaurationsloven af 1970 blev den personkreds, der er omfattet af bestemmelsen, udvidet til at omfatte personer, som »tidligere i forbindelse med restaurationsbesøg har gjort sig skyldig i strafbare handlinger«.

Forarbejderne til restaurationsloven af 1970 indeholder ikke bidrag til fortolkningen af den citerede passus.

Under disse omstændigheder har jeg ikke fundet tilstrækkelige holdpunkter for at kunne lægge til grund, at udtrykket »gjort sig skyldig i straf-

bare handlinger« i restaurationslovens § 31, stk. 2, skal fortolkes som et krav om, at de forhold, der begrunder forbudet skal være fastslået ved dom fremfor blot en angivelse af den kreds af forhold, der kan danne grundlag for meddelelse af et forbud. Jeg har herved også tillagt det betydning, at et sådant forbud må anses som et indgreb af ringe intensitet i forhold til adressaten.

Det kan derfor ikke give mig grundlag for kritik, at politimesteren i Gladsaxe og justitsministeriet har fundet, at forbudet kunne meddeles, forinden der var faldet dom i straffesagerne.

Spørgsmålet om, hvorvidt der, efter at der var faldet dom i sagen om overtrædelse af straffeloven, var tilstrækkeligt grundlag for at opretholde forbudet, beror på en skønsmæssigt præget vurdering, som jeg efter de regler og den praksis, der gælder for min virksomhed, ikke kan kritisere, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Efter min gennemgang af sagen har jeg ikke fundet, at der foreligger sådanne omstændigheder, at jeg har grundlag for at kritisere, at justitsministeriet ved afgørelsen af 29. august 1985 i anledning af Deres klage over politimesterens forbud ikke traf beslutning om at ophæve dette.

Med hensyn til det faktiske grundlag for meddelelsen af forbudet må jeg lægge til grund, at dette, foruden de forhold hvorom (B) var afhørt til rapport, bestod af restauratørens begæring i skrivelsen af 22. januar 1985 og de oplysninger, som denne fremkom med over for politiet under telefonsamtalen den 1. februar 1985.

Jeg må finde det beklageligt, at (B) ikke, forinden politimesteren i Gladsaxe traf beslutning om meddelelse af forbudet, blev gjort bekendt med begæringen og med de oplysninger, som restauratøren havde anført til støtte for sin begæring, med henblik på at (B) fik lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Jeg har gjort politimesteren i Gladsaxe og justitsministeriet bekendt med min opfattelse.

Det bemærkes, at den endelige afgørelse såvel af spørgsmålet om grundlaget for meddelelsen af forbudet som af betydningen af den undladte partshøring henhører under domstolene.

...«